

EL MAGAZÍN

Divendres, 11 de març de 2022

Núm. 215

ECONOMIA

Un grup d'experts han elaborat les propostes per revisar l'actual marc fiscal

MÚSICA

Lluís Gavalrà, cantant d'Els Pets, recull en un llibre les 60 millors cançons del món

CUINA

Les propietats i de com treure tot el suc al mango

JOAN MENA

"Avui puc triar si parlo català o castellà"

ALBERT LLIMÓS

ENTREVISTA

JOAN
MENA

“La gent com els meus pares van entendre la defensa del català com una defensa de les llibertats i també de l’escola pública”

Joan Mena (Sabadell, 1975) creu que pel seu entorn i origen estava predestinat a parlar ben poc el català, i si ho fa és gràcies a la immersió lingüística. L’actual diputat d’En Comú Podem al Congrés, filòleg i professor, ha sortit en defensa del model lingüístic de Catalunya en el llibre ‘No parlaràs mai un bon català’ (Eumo Editorial). Està convençut que no només garanteix la pervivència del català, sinó també la cohesió social del país.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Si no hagués estat per la immersió, avui potser no estaríem tenint aquesta entrevista en català?

Totalment. Jo venia d’una família castellanoparlant amb orígens a Andalusia, com tantes altres que van arribar a Catalunya entre els anys 60 i 70. Si no fos pel model d’immersió, avui no tindria el coneixement per parlar la llengua catalana. Per això dic que els fills i filles de famílies castellanoparlants són els més interessats a mantenir el model. Jo avui puc triar si parlo castellà o català, si no hagués tingut aquesta eina, no podria.

Malgrat que una professora li diu, justament, el títol del llibre: “No parlaràs mai un bon català”. Per què li va dir això?

Vull tenir la sensació que m’ho va dir més com a incentiu per superar els meus propis límits que no com a *condemna*. També és tasca del docent incentivar l’alumne, *picar-lo*.

Qui són en Domingo i la Dolores? I la Isabel, també.

El Domingo és el meu pare, la Dolores la meva mare. I la Isabel, una veïna del barri implicada en l’associació de famílies de l’escola. Tres de les persones del barri de Torre-romeu que van lluitar per aplicar el model de la immersió. En aquest llibre he volgut parlar des de la meva experiència. És gràcies a gent com aquesta que una persona com jo –predestinat a ser monolingüe– he aconseguit ser també parlant del català. Aquest capítol el tenia pensat des del primer moment que vaig posar-me amb el llibre perquè el que volia era contrarestar el que fan alguns polítics des de despatxos o des de les mateixes tribunes del Congrés. És a dir, per confrontar el que deien Casado. Arrimadas o Abascal, que desconeixen el model educatiu de

Catalunya. La millor manera és que algú que el coneix i que ha lluitat perquè els seus fills siguin catalanoparlants puguin donar aquest missatge.

I encara ens quedaria el Manolo, el professor...

Director que ha estat de l’escola, durant 33 anys. Va conèixer l’escola del barri amb els primers immigrants que van venir d’escoles andaluses, extremenyes i murcianes, ha conegut també les famílies nouvingudes de la migració dels últims anys. I sap perfectament que en un barri com el meu, sense un model educatiu com el de la immersió, no tindríem la mateixa igualtat d’oportunitats que altres infants del país.

Parlem de Torre-romeu però no l’hem explicat. Com era aquest barri?

Un camp de vinyes a finals dels anys 50 i començament dels 60. A partir de 1962 hi va començar a arribar gent, sobretot del sud d’Espanya. Avui encara et passesges pel barri i veus cases d’autoconstrucció, carrerons sense sortida, un urbanisme sense planificació. Arribava algú, veia un solar mig buit i hi aixecava una casa de la nit al matí, amb el que podia arrebregar. Això m’ho explicaven els meus pares. Jo no soc tan gran, però he conegut carrers sense asfaltar, la falta de transport públic... Aquest i altres serveis van ser fruit de la reivindicació dels veïns en els primers anys dels ajuntaments democràtics.

Per a la gent que vivia en aquesta precarietat, és clar que la llengua no era prioritària. Com arriben a la conclusió de que per als seus fills serà bo de saber català?

Això ho explica molt bé la Isabel, que ja era de l’associació de pares de l’escola quan encara no tenia fills. Tenia clar que un advocat podia netejar escales si calia, però que algú que netejava escales no podia exercir d’advocat. Ella volia que els seus fills tinguessin les mateixes oportunitats d’avan-

çar en la vida. Conèixer la llengua catalana era part d'aquestes oportunitats.

Tota aquesta gent tenia unes característiques, un perfil semblant. En què s'assemblaven?

Eren majoritàriament gent que venia de fora de Catalunya. No tenien un sentiment de pertinença a la llengua catalana i, en canvi, van saber transmetre als seus fills aquest sentiment. Eren persones *poli-titzades*, havien viscut els anys més durs de la dictadura i havien entès la defensa del català com una defensa de les llibertats, contra la repressió franquista. I eren persones d'origen humil, que veien la necessitat de tenir eines, més enllà de les materials. Les pedagògiques, per exemple: vinculaven la defensa del català a la de l'escola pública.

A vegades ens imaginem que la immersió és quelcom que la Generalitat estableix un dia, amb un decret. I és cert, hi ha la legislació, però abans tot un entramat que anava portant cap aquí?

És un d'aquells exemples en què la llei va darrere del camí que la societat va obrint. Hi ha experiències com la de Santa Coloma de Gramenet, o a Sabadell mateix, d'altres com la de l'escola de Font Rosella: aquí l'edifici ja estava fet però no encara no havia entrat en servei i s'utilitzava per fer formació en català de professorat castellanoparlant. Per tant, amb una visió integral ja del que havia de ser el sistema educatiu. Una de les grans aportacions a la concepció de la llengua com a element de cohesió social i integració de gent amb orígens diversos.

Al llibre contrasta aquest model amb els que en els mateixos anys es van implantar en altres llocs de l'Estat, com al País Basc, amb les línies diferenciades per a euskoparlants i castellanoparlants. Vist en perspectiva, creu que a Catalunya vam triar el camí correcte?

Crec que sí, i n'hauríem de treure pit. Les dades objectives, més enllà dels debats polítics i judicials, ens indiquen que el model ha servit. Avui els alumnes de Catalunya són competents en llengua catalana i castellana, i aquesta està per sobre de la mitjana de l'Estat. I de la mitjana d'altres comunitats bilingües. Objectivament, ha estat exitós! Teníem dos riscos. El primer, el de la segregació educativa, el mal en què ha caigut Euskadi: diferenciar l'alumnat en funció de la llengua d'origen de les famílies, cosa que des del punt de vista pedagògic em sembla preocupant. I el segon, que no donés resultats. És a dir, que els que necessitàvem aprendre el català no acabéssim sent competents en aquesta llengua. I ni una cosa ni l'altra no s'han produït. I fixi's que en els últims anys Euskadi està modificant algunes polítiques educatives i es fixen en Catalunya: les famílies encara poden triar, però on hi ha més matriculacions és en la via de la immersió. El cas contrari seria el de les Balears o el País Valencià quan ha governat el PP, amb la desaparició total de la competència en llengua catalana.

Allà deien que s'implantava un model trilingüe: català, castellà i anglès.

La gran fal·làcia de Ciutadans i del PP. Sempre era en detriment d'una de les dues llengües, la que ja era la llengua minoritzada. No servia perquè l'alumnat fos competent en tres llengües sinó perquè no ho fos en una, la catalana. És una gran irresponsabilitat política, però sobretot pedagògica i social.

Precisament vostè parla d'un consens polític, social i pedagògic. Per què això que sembla tan sòlid es comença a esgairar, a Catalunya?

En els últims anys hem patit una politització de la llengua, que ha estat negativa no només per a la catalana sinó també per a la castellana. Hem estat a punt de semblar que els catalanoparlants havien de ser d'una determinada tendència política i els castellanoparlants d'una altra. Quan jo crec que el valor afegit de la immersió és que es defensa des de la transversalitat: hi ha persones d'esquerres i de dretes, independentistes i no-independentistes, o d'entorns rurals i d'entorns urbans. Això li ha garantit la perdurabilitat en el temps. Aquests consensos continuen, en un nivell molt alt. S'han expressat en el Parlament de Catalunya, però també en el Congrés

“Amb la justícia que tenim, hi haurà sentències com la del 25% de castellà. Estan fent un paper polític de forma descarada, i això em preocupa, com a demòcrata”

dels Diputats, on sembla més complicat. Jo hi he viscut dues votacions: la Llei Orgànica d'Educació, que blindava el model d'immersió, que es va aprovar amb 177 vots a favor. I en la comissió d'Educació, una majoria absoluta que també va donar suport a la immersió. El consens educatiu també hi és, amb el suport dels sindicats que s'hi han manifestat a favor. I el social, perquè amb enquestes a la mà fins i tot una part de votants del PP defensen el model. Sí que és veritat que ha servit d'altaveu a formacions com Ciutadans, i ara Vox. I la justícia ha tingut un paper polític força lamentable: tenim una justícia segrestada per la dreta i la ultradreta, que intenten modificar amb sentències allò que no han pogut canviar per les urnes.

Ara ens hem fixat en la resolució sobre el 25% de castellà, però vostè recull sentències que es remunten a l'any 2010.

Venim de lluny, en aquest intent de canviar el model per la porta del darrere, sense debat pedagògic i sense que la societat pugui expressar la seva opinió. I déu-n'hi-do el que hem pogut resistir, gràcies a una comunitat educativa valenta, que és capaç de mobilitzar-se cada vegada que hi ha un atac als consensos.

Ciutadans tenia el combat contra la immersió com a principi fundacional. Són els que introdueixen aquest tema en el debat polític?

Van néixer l'any 2006, abans de la sentència contra l'Estatut i del procés en general. Entren amb la intenció de dinamitar els consensos entorn de la llengua. I si seguim qui són els fundadors, vinculats a la militància anticatalanista, entenem el que ha passat després.

Hi ha coneixement de la llengua, queda clar.

Però falla l'ús!

La immersió és l'eina que em garanteix saber la llengua. Després decidiré si la faig servir no, i això és l'ús social. Potser hem fallat en les polítiques culturals, de foment del català en els mitjans del país. Coses que no tenen a veure intrínsecament amb el funcionament de l'escola. Per les retallades, per la falta d'inversió en mitjans de comunicació, per la poca aposta de tots els governs per la cultura. L'aula és un reflex del que passa en la societat, no a l'inrevés.

No ho carreguem tot a l'escola, ens avisa...

No tot depèn de l'escola. La pedagogia és importantíssima, però no podem abandonar la resta de polítiques.

Em parlava del blindatge aconseguit... però ha arribat la sentència. Vol dir que no està tan blindada la immersió?

Amb la justícia que tenim, digui el que digui la llei, hi haurà sentències com aquesta. Està fent un paper polític de forma descarada i a mi, com a demòcrata, em preocupa. No s'ha arribat a aquest 25% per un debat pedagògic, sinó per una imposició, i això és el que critico. El primer que hem de fer ara és complir la llei, i la llei orgànica estatal blinda el model d'immersió. I la catalana, ja ho fa des de fa temps, fins i tot va passar el filtre del Tribunal Constitucional. Que m'expliquin per què aquesta llei de 2009 era constitucional i ara ha deixat de ser-ho. És un contrasentit. La segona acció ha de ser implementar polítiques culturals i de promoció de la llengua, amb un potencial que pot posar en joc el govern de la Generalitat. I en tercer lloc hi ha el Pacte Nacional per la Llengua que ha posat en marxa el Parlament. Espero que no s'acabi en una foto, que tingui concrecions en el dia a dia dels catalans.

Amb el PSC, s'hi pot comptar? Al llibre insinua que s'ha tornat més tebi, en aquest tema.

Malauradament, perquè m'agradaria que no fos així. I penso que ho fan per càlculs electorals equívocats, volent recuperar el vot que va marxar a Ciutadans. M'agradaria sentir el PSC de Marta Mata, que té una titularitat important de la primera Llei de Normalització Lingüística de 1983. No m'agrada tant quan sento coses que diuen ara Salvador Illa o Eva Granados, perquè fa mal a la cohesió del país. L'endemà de la sentència del 25% de castellà gairebé era més crític amb el model d'immersió Salvador Illa que la ministra Pilar Alegria.

Abans la voluntat de la gent, com la de Torreromeu, o la voluntat política ho eren gairebé tot. Ara juguem amb altres factors globals: xarxes socials, plataformes digitals... Què podem fer davant d'això?

Hem de defensar el model, amb tota la flexibilitat que calgui. El model que servia per als anys 80 del segle XX potser no serveix per al moment actual del segle XX. Per començar, teníem famílies on es parlaven dues llengües, i ara tenim una convivència múltiple amb 82 llengües. Això vol dir que necessitem més que mai la llengua com a eina que ens cohesioni el país. Diu molt poc que els interessos culturals estiguin subordinats als econòmics. M'agradaria que tinguéssim aquest lideratge: hauríem de viure com una oportunitat el que ha passat amb la pel·lícula *Alcarràs*: això demostra que fins i tot en llengua catalana podem ser competitius a nivell internacional. I a vegades em sembla que els governs no s'ho acaben de creure. El camí és aquest.

I deixi'm acabar preguntant-li si, vist des de Madrid i amb tot el que està passant (sobretot la votació de la reforma laboral), veu tocada la majoria governamental de la qual vostès formen part.

N'hem sortit amb alguns blaus, però no amb la majoria de la governabilitat trencada. Perquè és l'única que tenim: el PSOE ha intentat jugar alguna vegada amb majories alternatives i s'ha demostrat que són falses, que no existeixen perquè no pots confiar ni en Ciutadans ni en la Unión del Pueblo Navarro (UPN), unes formacions de dretes que no defensen una Espanya plurinacional.

OPINIÓ

Carles Duarte

Llegir Sala-Valldaura

Escriure poesia és potser provar d'interpretar des de la paraula –en certa forma, doncs, des de la raó– la complexitat del que existeix. És a dir, aportar el testimoni de la nostra mirada projectant-se sobre la realitat, sovint caòtica, i esforçant-se a trobar-hi un ordre i un sentit. Entre els escriptors catalans actuals, ocupa un lloc rellevant Josep M. Sala-Valldaura, autor d'una obra notable com a poeta i com a assagista. Nascut a Gironella, ha dut a terme una labor fructífera i influent com a autor, però també com a professor de la Universitat de Lleida. Recentment s'ha publicat, a cura de Nathalie Bittoun-Debruyne, el volum *Amb tinta blanca. La poesia de Josep M. Sala-Valldaura*, que aplega estudis realitzats per dues figures eminents de la catalanística internacional, Marie-Claire Zimmermann, la primera catedràtica de Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat de la Sorbona a París, i Jad Hatem, catedràtic de Filosofia i Literatura de la Universitat Saint-Joseph de Beirut, un dels centres acadèmics més antics i prestigiosos del Pròxim Orient. Com ens recorda Nathalie Bittoun-Debruyne, evocant Antonio

Skarmeta, la poesia no és de qui l'escriu, sinó de qui la fa servir. I és cert que el cicle poètic no es tanca fins que té lectors i certament s'arrodona si hi intervé, a més, la mirada d'un crític. En aquest volum conflueixen dues aproximacions diferents a la poesia de Sala-

La poesia no és de qui l'escriu, sinó de qui la fa servir. El cicle poètic no es tanca fins que té lectors

Valldaura, valuosíssimes introduccions a la seva manera d'entendre i de viure la literatura, que acompanyen i orienten el lector en l'aventura d'aprofundir-hi. Marie-Claire Zimmermann ho fa amb l'anàlisi de cinc llibres, que esdevenen més transparents amb l'estudi formal i temàtic que en fa. Ens en descobreix l'esperit i l'arquitectura. Sala-Valldaura a la seva poesia dibuixa un cert autore-

trat i hi reconeixem els eixos de la seva consideració de l'existència. Hi tracta de la consciència del temps (“No hi ha pas finestres ni murs a la casa del temps”), de la pèrdua de les persones estimades, de l'amor, de la naturalesa de la llengua per a la comprensió i la construcció del món, del riu com a metàfora de la vida, de la recerca de l'origen (“Nedant pel riu tan fosc de les paraules, /corrent amunt,/ fins a les deus on brollen”), del silenci de Déu... Hi denuncia la pulsio destructiva i depredadora. S'hi perceben, en paraules de Zimmermann: “una terrible lucidesa” i “una profunda malenconia”. La poesia de Josep M. Sala-Valldaura en reflecteix la humanitat, la saviesa. A la segona part del llibre, Jad Hatem hi pren en consideració poemes concrets, que, amb un plantejament que integra la perspectiva filosòfica, analitza minuciosament posant-los en relació amb textos fundacionals de la cultura mediterrània i amb la veu d'altres poetes com Antoni Clapés. Jad Hatem hi examina l'experiència del silenci i la paraula. *Amb tinta blanca* ens il·lumina a l'hora d'endinsar-nos pels camins de l'obra de Sala-Valldaura.

Xavier Menós

DE PAS

Peter Lindbergh

Hi ha bellesa en la imperfecció? Existeix una única veritat? Quina és la funció primària de la fotografia? Quan un surt d'una exposició amb més preguntes que respostes, és senyal que quelcom extremament íntim s'ha remogut durant dues hores. Així ho vaig experimentar en eixir de l'exposició “Untold Stories” del fotògraf alemany Peter Lindbergh i que ha omplert de bellesa una nau abandonada del port de la Corunya.

Un cap de setmana en aquesta província genera moltes experiències inesborrables. T'ofereix la possibilitat d'endinsar-se en els paisatges que delimitaven la fi d'un món conegut i que quedava enquadrat per una torre d'Hèrcules amenaçada per la pluja; de resseguir les petjades de la història en una visita guiada per les torres de la Catedral de Santiago, de provar el mar gallec en una barra del restaurant Abastos 2.0. També dona per visitar dues vegades, sense presses i amb els cinc sentits posats, una mostra fotogràfica que m'ha sorprès i inspirat per la seva radicalitat expositiva i aparent senzillesa.

No hi ha escapatòria. Estem rodejats

d'imatges, ja sigui en les xarxes socials, en les pantalles de televisió, en les revistes, en els paquets de cereals, en els carrers de les nostres ciutats... Per això, visitar “Untold Stories” (organitzada per Marta Ortega d'Inditex) equival a netejar-se els ulls de tanta brutícia visual per poder tornar a veure-hi amb claredat.

Va ser l'antifotògraf de moda i es va mantenir sempre fidel a un blanc i negre contrastat, però suau

Lindbergh, qui va morir fa un parell d'anys, ha estat l'antifotògraf de moda. Afable i afectuós, amb una estètica molt concreta (sempre fidel a un blanc i negre contrastat però suau) i que va saber mantenir malgrat el canvi del format analògic al digital.

Lindbergh no només va descobrir i fotografiar unes noies que acabarien

coronant-se com les supermodels d'un nou mil·lenni, sinó que va saber plasmar l'estat anímic de tota ànima que es col·locava al davant de la seva Nikon. Lindbergh no creia en l'artifici. Rebutjava el Photoshop i el maquillatge. Mai demanava que s'interpretés durant les seves sessions. Amb la complicitat del temps, Lindbergh feia emergir la veritat en el rectangle confinat d'un fotograma.

Per això, les seves fotos no han envelleït, ja que porten la llavor de l'eternitat.

Lindbergh creia en les arrugues del temps, en els desenfocats generats pel moviment extern, tot deixant que l'energia d'una ciutat com Nova York impregnés els seus negatius.

Peter creia en la bellesa de l'autenticitat.

Amb la seva mirada comprensiva explorava el paisatge íntim que s'expandia en l'univers infinit d'una pupila.

Veient Lindbergh, m'he vist a mi.

Reflectit en les fotografies gegants que omplen d'art unes parets blanques, la poètica visual de Peter Lindbergh m'ha fet emocionar a cop d'obturador, a cop de bellesa, a cop de veritat.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Temps de confusió

El postliberalisme s'imposa com a actitud i pensament en molts moviments polítics, alguns dels quals, especialment a l'est d'Europa, han aconseguit el poder i constituir el que l'hongarès Orbán anomena estats il·liberals. Es manté la terminologia i les formes de l'estat de dret, però que subverteixen els valors i els equilibris més enllà del manteniment de les eleccions com a modalitat de legitimació. Especialment, es perverteix la divisió de poders, sotmetent, o intentant-ho el poder executiu als poders legislatiu i judicial i a generar una dinàmica polaritzadora que elimina la lliure concurrència de projectes, polítiques i opinions per una tendència a l'unanimitat forçat a partir de tots els instruments en mans de l'Estat i, molt especialment, a un ús especialment pervers de les possibilitats enquadrades de l'instrumental digital.

Precisament, la Rússia de Putin representa un model d'autoritarisme democràtic. Un sistema autocràtic constituït mitjançant eleccions, però on no impera l'estat de dret. Com posa de manifest amb l'agressió a Ucraïna, cap respecte pels valors inherents al predomini de la llibertat. Rússia, de fet, no té una tradició ni una cultura liberal a què atènyer-se. Va passar del tsarisme al comunisme, sense un període burgès i de democràcia parlamentària. La seva realitat actual té poc a veure amb la recuperació i refugi en els valors tradicionals del país. A la caiguda del model soviètic, van prendre el control econòmic i polític els oligarques i els "llestos" de l'antic règim que van saber ressituat-se a temps, com fou el cas de Putin. El seu menyspreu per les normes i la cultura democràtiques

és absolut. Combinen els termes de la democràcia liberal amb una sobredosi de nacionalisme i un imaginari de reconstrucció del gran imperi passat.

La veritat és que tota societat, per tenir un mínim de cohesió, requereix elements d'adscripció. Conceptes de *ciutadania* o bé de *civisme* són crucials a les societats democràtiques madures, però s'han evidenciat com a massa abstractes. Cal conformar un "nosaltres" que requereix aspectes emocionals de vinculació, però l'important és que aquests tinguin prou laïcitat perquè no esdevinguin formes d'identitat nacional supremacista, irracional i excloent. Les societats actu-

Es generen híbrids aparentment contradictoris: moralisme estricte d'esquerres i l'extrema dreta llegint Lenin

als són multiculturals o senzillament no són. Però la veritat és que les polítiques de la multiculturalitat tendeixen a generar una dispersió en "identitats menors" radicalitzades.

El populisme en la seva versió dretana, o de nova extrema dreta, pretén retornar a la vella fórmula de la sobirania estatal, amb fronteres precises i delimitades, homogeneïtat cultural interna i valors tradicionals davant de la nova diversitat defensada des del progressisme. Resulta força paradoxal el fet que aquesta dreta pretengui refer la cohesió i els vincles de proximitat que la globalització, que

tan festivament va defensar, ha creat. Al davant, l'esquerra transmutada en identitària i ja no de classe, impulsa lluites socials específiques sense un projecte d'emancipació econòmic i polític global, com si el futur es posés en mans de l'adoració de petits déus particulars erigits o cooptats a l'extens mercat de la diversitat. Ja no hi ha una noció de ciutadania única o de comunitat nacional específica, sinó una infinitat de grups tribals que s'arroguen el dret a la primacia de les seves preocupacions i a condicionar el conjunt social. Aquí, la importància de l'enemic és especialment clau.

En aquesta "gran confusió", en paraules del politòleg francès Philippe Cocuff, és l'extrema dreta qui es mou amb avantatge. Utilitza un llenguatge provocatiu, ridiculitza les preocupacions sectorials dels grups progressistes i transmet una situació de caos. De fet, és aquesta dreta extrema i desacomplexada la que actua com a rebel davant la correcció política i la facilitat per ofendre's de la societat progressista. A França, Itàlia o Espanya, és la nova dreta populista la que marca l'agenda política i estableix els temes de debat públic. La reacció com a ressort de l'esquerra benpensant no fa sinó multiplicar l'efecte dels seus missatges i el somriure entre cínics i burleta de la seva nova i àmplia base social. Les ideologies tradicionals que ens resultaven fàcils d'ubicar ara ja no es mouen amb les lògiques antigues. De fet, els vincles capritxosos i caòtics que s'estableixen entre identitats i ideologies genera híbrids sovint incomprensibles i aparentment contradictoris. Moralisme estricte en grups d'esquerra i l'extrema dreta llegint a Gramsci o Lenin.

EXCLUSIU PER A SUBSCRIPTORS D'EL 9 NOU

A partir d'ara teniu accés directe a

L'HEMEROTECA HISTÒRICA

Entreu a el9nou.cat/historic-hemeroteca un arxiu documental molt valuós al vostre abast

Totes les notícies des de 1990

Si encara no sou subscriptors, truqueu al **93 889 49 49** o entreu a el9nou.cat/subscribe

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Joan Cuscó i Clarasó

Pels drets de les dones

DECLARACIÓ DELS DRETS DE LA DONA I LA CIUTADANIA I ALTRES ESCRITS

Autor: Olympe de Gouges

Editorial: Publicacions de la

Universitat de València.

Lloc i any d'edició: València, 2021

Nombre de pàgines: 90

Dins la magnífica col·lecció 'Breviari' que editen des de Publicacions de la Universitat de València acaba de sortir: *Declaració dels drets de la dona i la ciutadania* (1791) acompanyada de sis textos més de la filòsofa Olympe de Gouges. Una autora occitana que va emigrar a París i que va viure entre els anys 1748 i 1793. Una de les dones protagonistes de la Revolució Francesa esclafada per la mateixa turba revolucionària o, més ben dit, per la turba de jacobins que la van acusar de contrarevolucionària.

De Gouges va ser una autora de combat molt present en el procés revolucionari. Una escriptora de textos polítics que van influir en una societat que encara no escoltava les dones. De fet, la defensa dels drets de les dones i l'atac a l'estat centralista van ser dos dels seus cavalls de batalla. Dues lluites que, malauradament, continuen.

Així mateix, és una dona que entén que el combat històric (polític) no és exempt o separat del combat per les idees ja que ambdós (com també va defensar Maria Carratalà durant la Guerra Civil Espanyola) són imprescindibles per a la llibertat. No és casual,

doncs, que el darrer text del llibre acabi amb un: "Per tant, deixeu que em jutgen! Mort o llibertat."

De Gouges també va atacar l'esclavitud, la corrupció judicial i el racisme. Ara bé, el text que l'ha feta més famosa ha estat el que encapçala aquest recull ja que és el contratext imprescindible a la *Declaració Universal dels Drets de l'Home i del Ciutadà* (1789). Un text, el de De Gouges, que comença amb tota claredat quan diu: "La meua finalitat, Senyora [es dirigeix a la reina de França], és parlar-vos francament; no he esperat l'era de la llibertat per expressar-me així." Perquè la llibertat no arriba tota sola ni sense lluita. Perquè hom s'ha de fer responsable del moment històric en què li ha tocat viure per fer-la possible. En conseqüència, a la dita *Declaració dels Drets de la Dona*, afegeixen: "La dona naix lliure i roman igual

a l'home en drets. [...] L'objectiu de tota associació política és la conservació dels drets naturals de la dona i de l'home. Aquests drets són: la llibertat, la propietat, la seguretat i, sobretot, la resistència a l'opressió."

Els textos de De Gouges són plens de reflexions i d'afirmacions que encara ens fan pensar per la seva vigència, per exemple: (1) "Només la llei té dret a reprimir al llibertat si degenera en llibertinatge" i (2) "L'home és sens dubte, l'ésser més difícil de definir".

Pere Martí i Bertran

Tancant una trilogia amb encert

UNA BALADA DEL MAR DEL NORD

Autor: Raimon Portell

Editorial: Edebé

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2022

Nombre de pàgines: 120

Raimon Portell i Rifà (Barcelona, 1963), periodista, professor i novel·lista de llarga trajectòria, amb *Una balada del mar del Nord* tanca la magnífica i premiada trilogia *La llum d'Artús*, formada pels volums *Camins de nit*, *Camins d'aigua* i *Camins d'hivern* (Barcanova, 2017-2019). I ho fa amb un conjunt de 41 proses poètiques breus (les més llargues ocupen cinc pàgines i les més curtes, mitja), que es corresponen amb els capítols de l'obra. Uns capítols que ens van presentant fragments de les històries anteriors que havien quedat penjades o només apuntades a la trilogia: el casament d'en Corsó, comte de Tolosa, amb la Marion; en Conrad, el patró del Calipso; la Fenna i la Bet, que havien trobat la Rut a la platja; en Iazu i el seu violí, amb el qual triomfa arreu, etc. Però sobretot ens hi resol la història d'en Marc l'Anxova, el jove desaparegut des dels fets del camp de concentració, que tothom donava per mort, excepció feta de la Rut, que el busca pertot arreu. Com que ha perdut la memòria, en Marc s'ha convertit en un personatge

nou, l'Stil, de qui, sense saber que és en Marc, però sospitant-ho si hem llegit la trilogia, anem seguint el vagareig per ports i vaixells, buscant no sap ben bé què, fins que finalment es trobarà amb la Rut, protagonista de les novel·les anteriors.

Estilísticament l'obra és molt aconseguida. Ho és en primer lloc per la prosa, gairebé poètica, que podríem relacionar, no amb els haikus, com apunta la propaganda de l'editorial, sinó amb un altre gènere també japonès, el haibun, que Matsuo Bashō ja va consolidar al segle XVII i que consta d'un text breu en prosa seguit d'un haiku. Però també ho és per la presentació dels capítols, totalment desordenats, recurs que em sembla molt encertat ja que en part reflecteixen el garbuix mental del protagonista, l'Stil/ Marc l'Anxova. Només ens hi han sobrat, en un text i una edició tan acurats, un castellanisme involuntari (*seca* per *eixuta* –p. 20 i 21–) i un ús gairebé exclusiu de *solament* en comptes de *només*, tant en els diàlegs, que els afeixuga, com en el text del narrador.

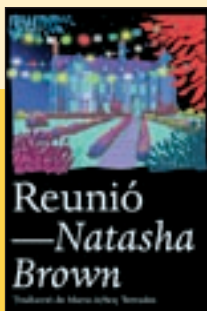
Una obra breu, rica, elaborada, que els lectors de la trilogia agrairan, però que els qui no la coneixin podran llegir perfectament com una peça independent i amb valor per ella mateixa.

NOVETATS EDITORIALS

‘Retrat de Mercè Rodoreda’
Mercè Ibarz / Empúries

De Mercè a Mercè, d’escriptora a escriptora. Mercè Ibarz, interessada des de sempre en la personalitat i obra de Mercè Rodoreda, posa negre sobre blanc tot el que ha pogut saber d’ella. De la seva vida en els exilis a diferents ciutats, d’allò a què aspirava com a dona, i també del que la va guiar com un far: la voluntat insubornable de ser escriptora.

‘Reunió’
Natasha Brown
L’Altra Ed.

Aquests dies és a Catalunya l’escriptora britànica Natasha Brown, promovent la traducció al català de la seva primera novel·la. Una *opera prima* potent protagonitzada per una dona jove i negra, en el Londres d’avui, que creu haver superat tots els entrebancs de raça i classe, amb un alt càrrec en un banc... i en un cap de setmana tot es va ensorrant.

‘La llibretera de París’
Kerri Maher
Navona

Aquest és un homenatge narratiu a Shakespeare & Company, que amb un símil futbolístic diríem que és més que una llibreria. Fundada a París per la nord-americana Sylvia Beach l’any 1919, després de la Gran Guerra, és qui publica *Ulisses* de Joyce, i al seu entorn s’hi forgen algunes de les amistats literàries més potents del segle XX.

‘Padrines’
Mariona Visa
Pagès Ed.

Pagès Editors va impulsar Doble Tinta, interessant col·lecció de novel·la gràfica dirigida per Jaume Barrull, que ara publica un altre llibre. Es basa en els testimonis de sis dones d’entre 80 i 90 anys del pla de Lleida, il·lustrats per sis dones artistes del mateix lloc. Parlen de maternitat i criança, sobretot, amb històries que mai no havien explicat.

‘Molts i ningú’
Clara Ponsatí
La Campana

“Si quan nosaltres tornem a casa Catalunya no és independent, haurem tornat, però no serem lliures.” Son paraules de la consellera a l’exili Clara Ponsatí en aquest llibre de memòries on no només parla de la situació actual i del passat polític més recent sinó també d’una història familiar que l’ha portada a ser com és i a pensar com pensa.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Miamar, Manacor

“VIII

Aquest tretze de març, avui, en què sota la closca d’asfalt del meu carrer ja se sent com empeny la primavera, he pujat a «Miamar» com qui toca mare a veure com emprèn el conró de silencis que duia abandonats els darrers dies amb tant d’homenejar amb aquests poemes que, talment estarrancs, em vaig traient del cor. Aquest tretze de març, no sé per què, volia fer cura de repòs i redós de les monomanies que, perquè amb mi no envelleixin, vaig escampant pel llibre com qui tira p’enterra manats de llevamans. El conró de silencis no estava, com diria, a la seva virtut: per l’aire ja una mica brunzent de la tarda encesa trespava la matadura d’un martell pneumàtic i el grinyolar ressec d’una carrereta de picapedrer; més lluny sonaven tambors solemnes d’una barca del bou. Amb la dèria que duc i estic contant, cadascun dels poemes laborals abstractes de les veus del martell, carrereta i bou blau s’il·lustrava dins meu amb boscos de mans i d’elles en creixien, lentament poblant la tarda, braços, caps, pectorals, finalment homes. I com qui toca mare i el que fa és enramar-se, he deixat «Miamar»: no fóra cosa d’enderrocar del tot els plans que jo, home, tenia per aquest tretze de març, avui, en què sota l’asfalt ja empeny la primavera i he anat arran de mar com qui toca fusta a veure com emprèn el conró de silencis.”

Miquel Àngel Riera

AUTOR

Miquel Àngel Riera
(1930-1996)

OBRA

‘La bellesa de l’home’ (‘Obra poètica completa (1953-1993)’
Edicions del Salobre, 2004

INDRET

Miamar. Casa de Miquel Àngel Riera

MUNICIPI

Manacor

COMARCA

Llevant (Mallorca)

El nom li prové de la reducció que un dels fills de Miquel Àngel Riera feia del nom de la seva germana, Maria del Mar. El xalet es va construir el 1967 i és on Miquel Àngel Riera escrivia la seva obra que havia imaginat durant l’any en les estades estivals. Està situada al número 4 del carrer Sol Naixent de la urbanització Sa Torre. Al davant, hi podem llegir la secció VII de *La bellesa de l’home*, escrita el 13 de març de 1972.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

215

Lluís Solà

Continuant amb els articles d'homenatge a gent emblemàtica d'Osona, avui parlarem d'en Lluís Solà i Sala, poeta i dramaturg nascut a Vic el 1940.

En Lluís Solà va estudiar Filosofia i Lletres d'Art dramàtic i, des de molt jove, s'interessa per la poesia tot i que no publica el seu primer llibre fins al 1975, *Laves escumes*. La seva poesia parteix del món i de la naturalesa per reflexionar sobre "allò que afecta tots els homes i dones", que no són altres que els temes universals de l'amor, la mort i la bellesa.

En el camp editorial, Lluís Solà va col·laborar a la revista *Inquietud* i, anys més tard, és un dels impulsors de la revista de poesia *Reduccions*, de la qual encara n'és el director.

Tot i la seva intensa trajectòria com a poeta i editor, la seva obra poètica ha estat reconeguda al llarg dels últims anys, sobretot arran de publicar el llibre *De veu en veu*, que reunia poemes escrits entre 1960 i 1999, molts dels quals són inèdits. Aquesta obra va merèixer l'any 2001 el Premi Quima Jaume

de reconeixement a la creació poètica i al 2002, el Premi de la Crítica de poesia catalana.

L'any 2003 va publicar el segon volum de l'obra sota el títol *L'arbre constant*, on aplegava sis llibres més de la seva producció, tot alternant el vers i la prosa poètica. Segons el crític i poeta Sam Abrams, els versos de Lluís Solà es poden posar al costat dels de grans poetes catalans com ara Maragall, Riba i Espriu.

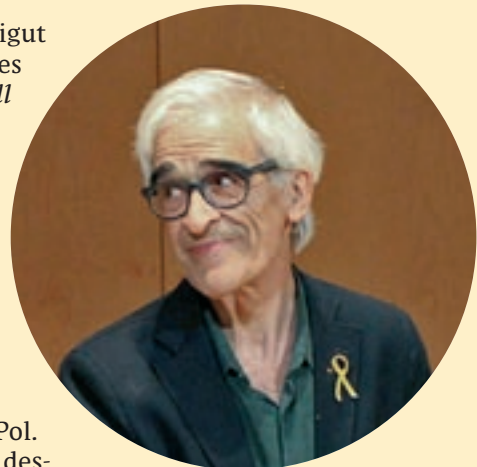
El 2010 apareixen el recull antològic *Entre bellesa i dolor: Obra poètica inèdita* i el poemari *Al llindar de l'ara*.

El 2013 publica l'assaig sobre poesia *La paraula i el món*, amb textos dedicats a Alcover, Bartra, Bauçà, Espriu, Maragall, Rodoreda, Salvat-Papasseit, Sempere, Verdaguer i Vinyoli.

A més de la poesia, Lluís Solà també ha sigut autor i director de teatre amb diverses obres estrenades: *Aproximació al grau zero*, *Detall de cossos a la sorra* o *Progressió*. Com a director ha fet obres de Strindberg, Esquiló o Brossa, entre d'altres.

Cal destacar també la seva tasca com a director i fundador del Centre Dramàtic d'Osona, més tard adscrit a l'Institut del Teatre. També cal esmentar la seva activitat com a traductor, amb versions de Beckett, Kafka, Dürrenmatt o Handke, entre d'altres. I com a crític, ha estudiat l'obra de Vinyoli, Beckett o Miquel Martí i Pol.

Ara mateix, Lluís Solà ha mantingut una destacada activitat cívica, de la qual s'ha de recordar la feina que va dur a terme per introduir l'assignatura de llengua catalana a les escoles de la comarca d'Osona.

Font: Associació d'Escriptors en llengua catalana (<https://www.escriptors.cat/autors/solall/biografia-lluis-sola>)

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de
vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Gent de poble

Durant uns quants anys al meu curs d'EGB als Salesians hi venia en Pere. Era de Sant Feliu Sasserra i es quedava a dormir a casa d'uns parents que tenia a Ripoll fins que divendres el venien a buscar per tornar-se'n cap al Lluçanès. En Pere era més alt i més fort que la resta, i des del primer dia va ser l'objectiu més cobejat a l'hora de fer les tries dels equips de futbol que ens enfrontàvem al pati. A més d'estar més fet físicament, també formava part del Top 3 dels més intel·ligents de la classe, i era empàtic amb tothom –excepte un dia que li vaig ensenyar un anunci contra l'alopecie i em va fotre uns calbots ben merescuts que encara ara em foten mal– fins al punt que és habitual en les trobades d'exalumnes, de les quals sovint jo m'escaquejo.

Ara fa poc més d'un any en Pere va aparèixer al capítol d'*El Foraster* que es va enregistrar a l'Estany. Li va preparar uns *tomahawks* de carn a Quim Masferrer no aptes per a vegans ni per a gent amb l'estómac petit. I llavors el va portar a fer una volta amb quad. En Pere sembla tan bon nano ara com en la seva preadolescència, una persona propera que va encaixar com anell al dit en un programa que durant els últims nou anys ha acostat el tarannà de la gent de petits pobles o barris de l'anomenada Catalunya profunda a les llars de tot el país. I malgrat el fun-

cionament excessivament guionitzat del programa, les innecessàries aventures i exercicis pseudoesportius que ha de fer el presentador, i un deix indefinible en la seva mirada que sempre m'ha inquietat, *El Foraster* ha sabut traslladar-nos l'essència de la gent de poble.

Aquest mateix gener, en el primer programa de la

temporada, en Masferrer va regalar-nos una entrevista impagable amb la Casimira, una dona de 104 anys de Mura. La Casimira Vallbé és soltera, tot i que havia festejat amb en Jaume, qui va marxar a la Guerra Civil abans de fer 20 anys i no en va tornar. Es va quedar esperant-lo i pensant-lo, menjant poc i anant encara menys al metge. Va escriure a un oficial per saber què havia passat i va dir-li que havia desaparegut. Al cap dels anys va adonar-se que era un eufemisme que l'havien matat.

I clar, veient la Casimira ja es justifiquen totes les temporades no només del programa, sinó també de TV3. Perquè estic convençut que els catalans no som necessàriament millors que qualsevol altra comunitat del món, tot i que tenim una idiosincràsia que ens identifica, per més que entre nosaltres hi hagi persones notables, d'altres de prescindibles, i moltes d'anònimes amb històries que mai coneixerem, però amb les quals ens podríem sentir totalment identificats.

Dimecres, 25 de setembre de 2013
TV3 estrena 'El Foraster' en horari de màxima audiència

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

THE MOODY BLUES 'Days of Future Passed' Polydor, 1967

En el seu tercer disc, *Days of Future Passed*, els Moody Blues van canviar totalment de registre. Denny Laine, cantant, guitarrista, compositor i fundador del grup, se n'havia anat i el van substituir per Justin Hayward. I, influïts pel *Sgt. Pepper's* dels Beatles, van entrar de ple en la psicodèlia, això sí, amb uns densos arranjaments orquestrals interpretats per la London Festival Orchestra. El resultat és això, una barreja de rock psicodèlic i rock simfònic. Alguns crítics ho van trobar una mica pedant i pretensions, tot plegat. Però ja se sap, els crítics... El grup aconsegueix que l'orquestració no l'ofegui i ofereix un grapat de molt bones cançons. El disc va tenir un gran èxit i ha quedat com el millor treball del Moody Blues. Cal destacar un tema que va donar la volta al món i que va ser versionat per una pila de grups

i cantants: "Nights in White Satin", amb més de set minuts de durada. La cançó es va editar en *single* i la van escurçar a gairebé la meitat, suprimint tota una part instrumental de l'orquestra. Gairebé tan bona i popular com "Nights in White Satin" és "Forever Afternoon" amb un insistent so de melotró i una gran interpretació vocal de l'acabat d'arribar Justin Hayward, compositor, a més, de la música d'aquestes dues cançons. L'últim disc d'estudi dels Moody Blues data del 2003. Des de llavors, res.

NOTES

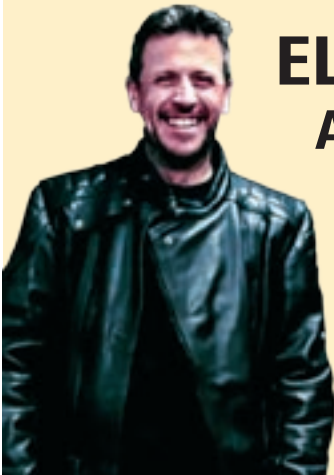
Les 60 millors cançons del món segons Lluís Gavalrà

El cantant d'Els Pets, Lluís Gavalrà, ha tornat a escriure un llibre. Aquesta vegada, però, no va d'embarassos ni d'estrena de paternitats (vegeu *Estic prenyat*, *El pare que et va matricular*) sinó de música. Gavalrà ha fet un recull de les que, segons ell, són les 60 millors cançons del món. El llibre es titula *Sona la cançó* recordant l'inici de la tornada de *Soroll*, una peça d'Els Pets on Gavalrà canta "sona la cançó que més m'estimo d'aquest món però ara és per vendre i quan la sento és només soroll...". Tornant al llibre, publicat per Rosa dels Vents, és tot ell una carta d'amor

al poder evocador de les cançons i emocionerà tot-hom que en algun moment s'ha enamorat d'una melodia o d'una lletra. Hi apareixen des dels Beatles fins a David Bowie, passant per Bob Dylan, Joni Mitchell (de les poques dones que hi apareix) o Bruce Springsteen. En català hi ha sis peces (Sisa, Joan Manuel Serrat, Ia & Batiste, Utòpics, Antònia Font i Inspira). Cap d'Els Pets. *Sona la cançó* és un llibre per a melòmans però també és una declaració d'amor a la vida i un viatge sentimental escrit amb un estil personal, capaç de ser divertit, tendre i apassionat al mateix temps. Per cert, aquests dies Els Pets estan acabant de gravar el seu nou disc a Guissona amb Joan Pons (El Petit de Cal Eril) de productor. A la primavera en podrem escoltar el resultat.

EL TEST Albert Amela (Astral Warrior)

Primer instrument que vas tocar? La bateria. **Primer grup del qual vas formar part?** Cold Gin (en referència a un tema de Kiss amb el mateix nom). **Primer disc que et vas comprar?** Possiblement *Rising* de Rainbow. **Quants discos tens?** Potser més de 200, però tot en digital. Vaig abandonar el vinil. **Salva'n tres.** *The Wall*, de Pink Floyd; *Appetite for Destruction*, de Guns'n'Roses, i *Ritual de lo Habitual*, de Jane's Addiction. **Grups i músics de capçalera.** Sting, Ozzy Osbourne, David Bowie, Alan Parsons, Stewart Copeland... **Un concert (com a públic) per recordar.** Pink Floyd a la gira del disc *The Division Bell* el 1994.

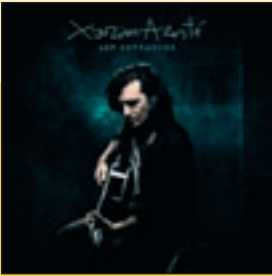
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

METROPOLITAN UNION 'All a TAG'

Sabeu què és l'estil Barbershop? No? Doncs escolteu *All a TAG* i flipareu. Amb només quatre veus, sense cap instrument convencional que els faci d'acompanyament ni de coixí, els músics de Metropolitan Union fan una demostració de força, energia i talent en un primer disc amb 12 peces que es fa curt. La formació, amb quatre extraordinàries veus amb lligams a l'Escolania de Montserrat, és un autèntic luxe i brilla sobre tot fent acords i harmònics quasi impossibles al final de molts dels temes. I tot, a més, amb un esmolat sentit de l'humor. Brutal.

XARIM ARESTÉ 'Ses entranyes'

Xarim Aresté és un artista total. Fa tres anys que no treia un LP sencer però la seva creativitat desbordant l'ha mantingut inspirat durant tot aquest temps i no ha parat de compondre i publicar cançons, a més d'explorar el món de la literatura i la pintura. Ara, però, torna amb el seu cinquè disc d'estudi en solitari on posa l'instint i els budells per davant de tot envoltat d'una banda exquisida a qui confia tot el seu art. I sí, la banda és tota amb músics mallorquins (d'aquí el títol salat). Una obra d'art visceral i, de nou, imprescindible.

ITACA BAND 'Mil tormentas y un sol'

Tres anys després de *La lengua de los pájaros*, el grup de Montcada i Reixac Itaca Band publica nou disc. L'han gravat als estudis Can Parda-ler de David Rossell (nom imprescindible per entendre l'escena festiva nacional) i inclou 10 peces amb un clar missatge optimista. L'àlbum arrenca amb *Es hoy*, un cant a l'amistat veritable, i continua amb *Com una bala*, un *hit* en català instantani i lluminós nascut entre la incertesa de la pandèmia i les ganes de passar pàgina. I es tanca amb *Un poquito de eso*, un tema acústic només amb veu, guitarra i piano.

CUINA I GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

El mango: propietats

És una fruita tropical d'origen asiàtic, molt rica en vitamines A, C i E i en aminoàcids i minerals com el magnesi, el ferro, el potassi o el calci.

Consumir aquesta fruita amb assiduitat aporta nombrosos beneficis, entre els quals podem destacar:

- Prevé el càncer, especialment el de pròstata, gràcies a l'alta quantitat de fenols que conté.
- Permet que el cos absorbeixi una gran quantitat de ferro.
- Facilita la digestió i controla l'acidesa.
- És un aliat contra l'anèmia.
- Destapa els porus, redueix l'acne i ajuda a mantenir la pell hidratada.
- Estimula la memòria, evitant el deteriorament del cervell.
- Controla el colesterol.
- És afrodisíac.
- Millora la salut ocular, a causa de la vitamina A (de la qual aporta fins a un 25% del consum diari recomanat).
- Enforteix el sistema immunitari.

En contra seva, tan sols podríem argumentar el seu alt valor calòric, per la qual cosa no està massa recomanat si es desitja baixar de pes.

Amanida de mango, alvocat i brots verds amb vinagreta de mostassa i mel

Les amanides són receptes fàcils de preparar, fresques, nutritives i amb moltes vitamines.

En aquesta ocasió, l'acompanyarem amb una salsa de vinagreta de mel i mostassa. Una salsa molt bàsica, però que li dona sempre un sabor espectacular.

- 1 cullerada de mostassa Dijon.
- 1 cullerada de mel.
- 1 cullerada de vinagre balsàmic de Mòdena.

INGREDIENTS (per a 3 o 4 persones)

- 2 mangos.
- 2 alvocats.
- Brots verds al gust: enciam, canonges, rúcula, escarola, etc.
- Fruita seca variada.
- Oli d'oliva.
- 1/2 gotet de suc de llimona.

PREPARACIÓ:

- Renteu els brots verds.
- Peleu i talleu en rodanxes el mango i l'alvocat. Poseu tots els ingredients anteriors en un bol.
- A continuació, podem preparar la vinagreta o bé fer-la amb antelació perquè agafi més sabor. Per fer la salsa, tan sols haurem

d'escalfar una mica al microones la mel perquè es torni una mica més líquida, i barrejar-la bé amb la resta d'ingredients, fins que tots quedin perfectament integrats.

- Condimenteu l'amanida amb la salsa just en el moment de servir, per evitar que els brots s'estovin.

*Aquesta salsa combina molt bé en amanides on hi hagi fruita seca o qualsevol tipus de formatge.

Pastís de maduixa sense forn

Aquesta recepta de maduixa és molt ràpida de preparar. Té un sabor suau i textura de mousse i no necessitem cocció en forn, de manera que els més petits poden ajudar a preparar-la sense cap mena de perill.

INGREDIENTS:

- 100 grams de galetes Maria.
- 50 grams de mantega (prèviament fosa).
- 200 ml de nata líquida.
- 200 grams de formatge Philadelphia.
- 4 cullerades soperes de sucre.
- Maduixes per decorar (també s'hi poden posar altres fruites vermelles com gerds, etc.).
- 1 paquet de gelatina de maduixa.

PREPARACIÓ:

La base del pastís és molt senzilla i consisteix simplement a triturar les galetes amb la batidora i barrejar-les amb la mantega. Estenem la mescla en la base del nostre motlle aixafant bé amb l'ajuda d'una espàtula de manera que quedi ben distribuïda per tota la superfície.

A continuació, diluïm la gelatina en uns 150 ml d'aigua calenta.

En un bol, barregem la nata, el formatge i el sucre. Quan aquests elements estiguin integrats, hi afegim la gelatina i tornem a remoure.

La mescla resultant l'abocarem damunt de la nostra base de galetes i la portarem a la nevera perquè es refredi, almenys durant unes quatre hores.

Decorem amb maduixes i servim.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

PROPOSTES PER A UNA NOVA FISCALITAT

Un grup de 16 experts en matèria tributària han complert l'encàrrec que els va fer el govern fa prop d'un any i han reflexionat sobre el model fiscal de l'Estat per presentar propostes per al compliment de l'objectiu que hauria de seguir tota política impositiva: que els tributs contribueixin el màxim possible a garantir el compliment dels serveis públics, sense que això acabi comportant un agreujament de les desigualtats. L'encàrrec de revisar el marc fiscal era pertinent perquè el sistema impositiu espanyol s'ha mostrat manifestament ineficient, amb pressions fiscals elevades que, en canvi, no es tradueixen en recaptacions ni tan sols equiparables a les dels socis europeus.

Els experts s'apressen a aclarir l'obvietat que el que formulen són propostes perquè ni volen ni els correspon fixar les polítiques fiscals. Aquesta és una responsabilitat dels governs i, preferiblement, dels grups polítics, que haurien de saber trobar un punt de consens que en el camp tributari, tan exposat a demagògies i partidismes, apunta a ser una tasca titànica.

El canvi és necessari perquè l'Estat espanyol està encallat en una recaptació sis punts per sota de la mitjana europea. No és una qüestió de tipus, perquè hi ha impostos que estan per sobre d'alguns dels països més rics de l'entorn. És una qüestió d'eficiència. A l'Estat, els impostos no són eficients, entre d'altres motius perquè el model s'ha anat configurant a pedaços, precisament per l'absència d'un consens entre forces polítiques. Si les fuites de recaptació fossin només per formes d'evasió –delictives–, n'hi hauria prou de reforçar els mecanismes d'inspecció. Però també passa que hi ha un conglomerat d'exempcions i deduccions que propicien que hi hagi fórmules d'elusió, esclerxes legals que redueixen la factura fiscal i que, a més, atempten contra el principi de progressivitat (qui més té, més paga), que és la base del sistema normatiu de l'Estat.

La conseqüència de tot plegat és que la confluència de tres conceptes fiscals (pressió, esforç i recaptació) no estan alineats. Mentre que la pressió fiscal és elevada i, en conseqüència, l'esforç fiscal (els tipus impositius respecte dels ingressos dels

ciutadans) encara ho és més –el quart més alt de la Unió Europea–, la recaptació continua estancada.

És per això que els experts que ha designat el govern espanyol apunten, en un document de més de 700 pàgines anomenat *Llibre Blanc sobre la reforma tributària*, un seguit de mesures per modernitzar el sistema de recaptació. Han intentat atendre l'encàrrec de fer recomanacions per aconseguir un sistema tributari que garanteixi la sostenibilitat financera i ambiental, reduir el dèficit estructural espanyol i finançar l'estat del benestar. No és poca cosa.

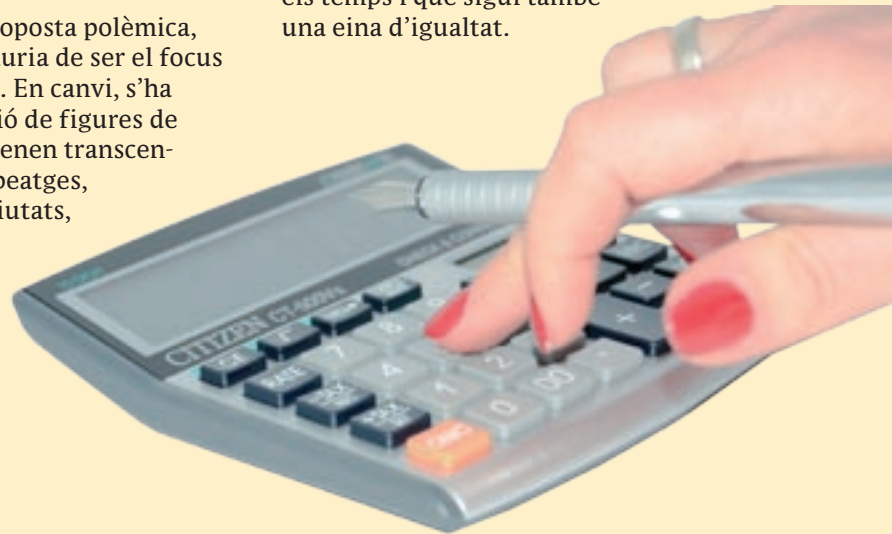
El que ha transcendit mediàticament de l'informe s'ha basat en un joc de trinxeres habitual: la confrontació entre territoris. Perquè, contràriament als postulats més liberals, els experts proposen mantenir els impostos de patrimoni i de successions i donacions i, sobretot, establir un límit mínim per aquests tributs que posi fi a la competència entre autonomies. Les comunitats governades pel PP han bonificat aquests tributs que, en canvi, els experts no dubten a qualificar com uns impostos sobre la riquesa. Són impostos que han estat font de controvèrsia perquè sovint alguns dels béns que es graven ja han estat prèviament sotmesos a altres impostos i els detractors denuncien una doble tributació. Les comunitats que sí que cobren aquests impostos acusen les comunitats que apliquen les màximes bonificacions d'estar aplicant un *dumping* fiscal que atrau grans fortunes.

És cert que aquesta és una proposta polèmica, però que queda fora del que hauria de ser el focus dels suggeriments dels experts. En canvi, s'ha debatut menys en la introducció de figures de fiscalitat mediambiental, que tenen transcendència en la generalització de peatges, imposició de taxes d'accés en ciutats, increments en tributs sobre carburants o sobre bitllets d'avions, entre d'altres mesures que incrementarien els ingressos fins a 15.000 milions d'euros.

També són afectacions més

directes mesures com la supressió de deduccions per arrendament de l'habitatge, l'increment d'impostos indirectes sobre l'alcohol o el tabac i, per damunt de tots, l'establiment de fórmules que incrementin la recaptació de l'IVA. Proposa que s'eliminin els tipus reduïts o superreduïts, que s'apliquen a productes considerats de primera necessitat, i es tendeixi a unificar la taxa. Actualment es cobra un 21% per a la majoria de productes i si s'eliminessin els que es carreguen amb un 10% –tipus reduït– o el 4% –superreduït– i es posessin al tipus màxim, es recaptarien 27.000 milions anuals més. L'IVA no és un impost que es pugui considerar progressiu, perquè s'aplica per igual sigui quina sigui la renda del comprador. Per això, els experts apunten a la possibilitat de fer compensacions a les persones amb menys renda, però no està clar que sigui una solució fàcil d'aplicar.

Les propostes són sobre la taula i han estat una invitació a titulars inflamats que posen la bena abans de la ferida, perquè no hi ha cap compromís ni obligació d'atendre-les totes ni de fer-ho immediatament. Els experts estan per ser consultats, i els polítics per decidir. La millor decisió seria introduir un sistema eficient i que no estigui sotmès a canvis en funció de com bufen els aires polítics del moment. Per això, el document hauria de ser un punt de partida per encaminar, sobre la base del consens, un sistema tributari d'acord amb els temps i que sigui també una eina d'igualtat.

INDICADORS

Estancament productiu

La producció industrial a Catalunya va baixar al gener un 0,2% respecte a fa un any, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Les xifres contrasten amb els augments de novembre i desembre. A l'Estat, la producció industrial va incrementar-se un 4%. La reducció de la producció a Catalunya es deu a una reducció de la fabricació de béns d'equip (-6,3%) i de productes energètics (-5,4%).

Avenç de l'estabilitat

La contractació indefinida ha avançat durant el mes de febrer (33,3% més de contractes fixos que el mes anterior i 130% més que un any abans). Tot i que el nombre de contractes global va baixar respecte al gener, l'avenç és prou notable en el cas dels indefinits, que amb un 28,7% del total de noves incorporacions marca el màxim de tota la sèrie històrica, que arrenca el 1998.

ALEGRIA INTERIOR

Irene Boixeda / irene@alegriainterior.com

Fer girar la roda

A vegades em dic a mi mateixa quants cops hauré de repetir com a humanitat tot aquest procés d'aprenentatge. Tenim una vida, però segons quines cultures creuen que n'és una rere una altra encarnant diferents persones. Suposo que això és perquè no en sabem prou i ens toca repetir curs-vida per ser millors persones en les àrees on flui- xegem.

Naixem i creixem si estem de sort, ens reproduïm tot i que no sempre, i tornem al llit de mort. I vinga un altre naixement familiar, vida per endavant amb la sorpresa de com serà i li anirà al nadó, l'eta-

pa adolescent que ens sol confondre amb tots els canvis hormonals i transgeneracionals, la maduresa amb qüestions que ens ajuden a aprofundir o no en certs temes terrenals i/o espirituals, fins arribar a la vellesa on ens hauríem ja d'haver convertit en sàvies persones, tolerants i agraïdes amb la vida.

Però realment no sempre acabem convertint-nos en éssers savis, sinó que busquem tenir la raó i ens pensem que la saviesa és saber-ho tot i ho confo- nem amb el desenvolupament de la intel·ligència, que no és altra cosa que l'estudi del que se'ns ha explicat de com funciona i hauria de funcionar el món a través dels costums familiars, educació, cre- encies socials i polítiques...

Acabar la vida des d'un silenci i una amplitud de mires tot valorant aquesta festa a la qual som con- vidats seria probablement un dels actes de saviesa. Havent fet un repàs històric del nostre currículum de vida i adonar-nos que viure ens ha estat grat i que hem gaudit de diversos acompanyaments per fer-ho. I l'agraïment com a premissa del nostre comiat.

Que la soledat i l'aïllament afavoreixen aquestes reflexions n'estic convençuda. Tot i que participar en tots els aspectes del camí amb el nostre caràcter i arribar a moldejar-nos-hi seria fabulós per cre- ar virtut i ser més feliços. Tanmateix aportant als altres tots els fruits recollits del propi benestar al llarg de la nostra vida. Un treball interior impor- tant a través d'un dia a dia on l'amor sincer sigui la nostra premissa número u, això seria l'ideal per a mi. I m'agradaria pensar que també per a altres persones.

Brindar per la vida i no haver de tornar a fer girar la roda per no haver sabut treballar prou l'in- terior podria ser fabulós, oi?

Benvolguts amics i amigues d'aquesta festa que en diem vida, us desitjo sort en aquest recorregut vital i que sigui amb bona salut, alegria i pau així com una gran dosi d'amor i esperança.

Gràcies per ser-hi presents.

HORÒSCOP

Roser Bona

De l'11-03-2022 al 17-03-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Tot i els entrebancs dels darrers temps, continues amb els teus projectes. Si el cap et va a mil per hora, parla amb algú de confiança i estaràs millor.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Si la feina no et satisfà, fas les teves càbales per millorar-ho. Penses a ampliar la família. L'amor podria sorgir amb algú vinculat al sector profes- sional.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri a Peixos pot inclinar que el teu món interior es dispari. Durant aquest temps, percepes les coses més subtils. Bona etapa per a la teràpia emocional.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si no pots viatjar físicament, ho faràs amb la ment ja que tens una especial necessitat de desconne- xió. Podries entrar en un projecte professional amb la parella.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Et sembla que són els altres els qui dirigeixen la teva vida. Agafes el comandament i et concentres més en els teus desitjos. Nostàlgia d'un amor del passat.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Entres a un temps de més comunicació amb la parella i els altres en general. Cerques maneres de potenciar els teus talents. Vols recuperar el teu nen interior.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Si estàs cercant feina, no oblidis posar-te al dia i formar-te en les qüestions més bàsiques. Si tens algun problema de salut, no dubtes a demanar més opinions.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Mercuri per Casa V millora la comunicació amb els fills. Si estàs enamorat, però ho portaves en secret, podries armar-te de coratge i manifestar el que sents.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Passes més temps a casa i gaudeixes de petites coses del dia a dia. Tens les emocions a flor de pell i podries estar recordant el passat amb certa enyorança.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Mercuri per la Casa III activa la teva intuïció i pots tenir moments de clarividència. En el sector econòmic tens alguns entrebancs i cal lluitar una mica més.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Els trànsits inclinen a l'enamorament o també podria ser que lliguis amb algú que no t'esperes. En general estaràs més *on fire*, però vigila, no et precipitis.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Amb Mercuri al teu signe, es mouen assumptes que estaven aturats. Et sents més enèrgic, així i tot, també una mica neguitós. El sector laboral pot portar més novetats.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

‘The Batman’

De Matt Reeves

Ens veiem
a l’infern

Finalment, arriba a les sales del cinema el darrer i esperat *The Batman*, de Matt Reeves, després d’haver-se cancel·lat la seva estrena prevista l’any passat. *The Batman* ensenya les seves cartes en una primera seqüència en la qual l’alcalde de Gotham és assassinat per un boig davant del seu fill durant les celebracions del Halloween. El misteriós i sàdic assassí deixa una sèrie de pistes i criptogrames com en els relats de psicòpates més tronats i peril·losos.

S’estableix així un format policíac de to marcadament pervers i pertorbador entre assassiní en sèrie i policia que convoca expressament l’heroi nocturn i justicier Batman (Robert Pattinson). Aquest Batman, que actua d’aliat de la policia contra el crim a Gotham i s’implica en les investigacions, és interpellat repetidament també pel criminal amb missatges críptics personalitzats. Aquest enigmàtic i dement *psycho killer*, Edward Nashton/Riddler, amaga rere el seu rostre completament embenat, com si es tractés de la figura de l’home invisible, l’actor Paul Dano.

En aquest joc del gat i el ratolí, pas a pas, emergeixen dades que posen de manifest el costat fosc de l’alcalde i les seves connexions amb els baixos fons i la criminalitat de la ciutat després que desaparegui la seva *noia de companyia*. Tenim clubs nocturns i clans mafiosos amb personatges tan sinistres i violents com Oswald Oz Cobblepot, el Pingüí

(Colin Farrell). En aquest laberint cada vegada més enrevessat, Batman acaba congeniant amb Selina Kyle (Zoë Kravitz), la futura Catwoman, aquí la companya de pis de la noia segrestada que també vol esclarir els fets.

Un film claustrofòbic i espès amb un heroi justicier atrapat al cor de les tenebres d’un Gotham esdevingut un cercle viciós de corrupció, monstres humans i podridura sense fi i sense remei. En aquest pervers i pertorbador duel, Batman/Bruce Wayne acaba engolit també en l’infern de vergonya que vol combatre amb revelacions sobre la seva pròpia família. Tenim una superproducció mancada d’espectacularitat, de grandiositat o d’escenes d’acció abracadabrants en favor d’un enfocament que privilegia la fisicitat extrema, amb plans tancats, espais closos i batusses a cops en la negra nit.

Batman és un personatge que viu aclaparat pels esdeveniments, angositat per tot plegat, superat pel que vindrà, més aviat la figura d’un antiheroi. I ens trobem també un heroi pràcticament sense poders de superheroi, desproveït de *gadgets* i parafernàlia diversa, a qui sembla que han tallat les ales, també un ésser desmillorat i demacrat a la llum del dia per la seva dura feina noctàmbula. L’estètica d’una atmosfera plujosa, fosca, podrida, nihilista i crepuscular, aplicada per Matt Reeves, ens evoca, sobretot, el format de *thriller* de *Seven* (1995, David Fincher).

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

José Sacristán interpreta Miguel Delibes al Cirvianum de Torelló

‘Señora de rojo sobre fondo gris’. Teatre Cirvianum de Torelló. Dissabte, 12 de març, 20h.

El veterà i reconegut actor José Sacristán dirigeix i interpreta aquesta obra inspirada en un text de Miguel Delibes. Nicolás, un pintor amb anys d’ofici, fa temps que està immers en una crisi creativa des que va morir la seva dona d’una forma inesperada. L’obra evoca uns temps molts concrets, situats entre l’estiu i la tardor de 1975.

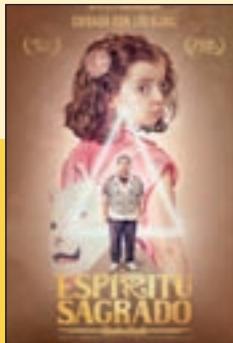

Amb veus de dones

‘Les dones de la meua vida’, d’Elena Gadel i Marta Robles. Teatre Margarida Xirgu, Montornès. Dissabte, 12 de març, 20.00h.

Gadel i Robles estrenen fusió i fan renéixer, a guitarra i veu, cançons creades per dones que han passat per les seves vides i el seu viatge musical.

CINECLUB

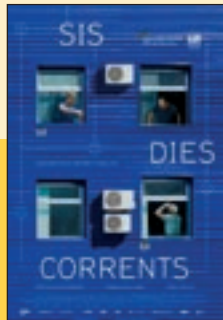

CINECLUB VIC
15 de març de 2022
20h
Espai ETC

‘Espíritu sagrado’

Espanya, 2021. Dir.: Chema García Ibarra.

En José Manuel queda devastat després de la mort d’en Julio. Junts dirigien l’associació OVNI Levante, dedicada a l’estudi de la ufologia. Ara en José Manuel ha de prendre les regnes de l’associació i guiar els seus pocs –i estrambòtics– integrants cap al més gran secret còsmic que pot alterar el destí de tota la humanitat. L’òpera prima de Chema García Ibarra sorprèn per la frescor, la familiaritat i l’humor amb què s’acosta al costat més esbojarrat de la ciència-ficció. Això sense deixar de banda en cap moment el retrat costumista d’un barri obrer espanyol, amb interpretacions sorprenents d’un grup d’actors no professionals.

AC GRANOLLERS
15 de març de 2022
19h · Cinema Edison

ALTER CINEMA
17 de març de 2022
21h · Cinema el Casal de Torelló

CICLE GAUDÍ

‘Sis dies corrents’

Catalunya, 2021. Dir.: Neus Ballús.

Comèdia híbrida doc/ficció. A fi de superar la setmana de prova en una petita empresa als afores de Barcelona, un jove lampista marroquí ha de bregar amb les excentricitats de clients i companys de feina per igual. *Sis dies corrents* narra com és una setmana de les seves vides i les vivències que hi ha darrere de cada reparació, construint el relat a través de la relació que s’estableix entre els operaris i els seus clients. Una comèdia tendra, natural i plena de carisma.

CINEMES

AINBO. LA GUERRERA DEL AMAZONAS

Perú 2021. Dir. Jose Zelada i Richard Claus. Animació. La petita Ainbo viu a la profunditat de la selva amazònica. Després de perdre la seva mare i barallar-se amb els adults del seu llogaret, aquesta jove arquera emprèn un viatge per salvar el seu poble del poder destructor de l’home blanc.

CÁSATE CONMIGO

EUA 2022. Dir. Kat Coiro Amb Jennifer Lopez, Maluma i Owen Wilson. Comèdia romàntica. Bastian i Kat Valdez són una reeixida parella d’artistes que està a punt de casar-se. Però quan arriba el gran dia, Bastian deixa plantada a l’altar del Madison Square Garden la seva promesa. No obstant això, Kat s’acaba d’assabentar que la seva parella l’havia estat enganyant amb el seu assistent i, de manera sobtada, decideix casar-se amb un dels seus seguidors, a qui no coneix absolutament de res.

COMPETENCIA OFICIAL

Espanya 2021. Dir. Gastón Duprat i Mariano Cohn. Amb Antonio Banderas, Penélope Cruz i Oscar Martínez. Comèdia dramàtica. Un empresari multimilionari decideix

fer una pel·lícula que deixi empremta. Per a això, contracta els millors: un equip estel·lar format per la cèlebre cineasta Lola Cuevas i dos reconeguts actors, amb un talent enorme però amb un ego encara més gran: l’actor de Hollywood Félix Rivero i l’actor radical de teatre Iván Torres. Tots dos són llegendes, però no exactament els millors amics. A través d’un seguit de proves cada vegada més excèntriques establertes per Lola, Félix i Iván han d’enfrontar-se no només entre ells sinó també amb els seus propis llegats.

CYRANO

Regne Unit 2021. Dir. Joe Wright. Amb Peter Dinklage, Haley Bennet i Kelvin Harrison Jr.. Drama musical. Avançat al seu temps, Cyrano de Bergerac enlluerna en qualsevol enfrontament tant amb el seu esmolat enginy verbal com amb la seva punxant espasa en un duel. Però, convençut que la seva aparença el fa indigne de l’amor de la seva gran amiga, la brillant Roxanne, Cyrano no es decideix a declarar-li els seus sentiments, fins que

ella s’enamora a primera vista de Christian.

ESCAPE ROOM: LA PELICULA

Espanya 2021. Dir. Hèctor Claramunt. Amb Joel Joan, Ivan Massagué, Mònica Pérez i Paula Vives. Comèdia. Quatre amics. Una habitació. Molts secrets. I una única via de sortida: la veritat. Una comèdia que posa de potes enlaire els plans de dues parelles disposades a passar una gran nit en un *escape room*. Si volen sortir d’aquest joc tan imprevisible com eixelebrat, hauran de posar a prova la seva amistat. Per a ells ha arribat l’hora de la veritat.

JACKASS FOREVER

EUA 2022. Dir. Jeff Tremaine. Amb Johnny Knoxville i Steve-O. Comèdia negra. L’equip de Jackass ha tornat per a la seva croada final. Johnny Knoxville, Steve-O i la resta de la colla tornen per a una altra ronda de divertits,

salvatgement absurds i sovint perillosos reptes.

MALNAZIDOS

Espanya 2020. Dir. Javier Ruiz Caldera i Alberto de Toro. Amb Miki Esparbé i Aura Garrido. Thriller. Durant la Guerra Civil espanyola, mesos de sagnants combats han deixat milers de morts a les trinxeres. A Jan Lozano, capità de la cinquena brigada, el fan presoner. L’única possibilitat d’escapar de la sentència de mort és fer front a una missió impossible en camp enemic. Però un perill més gran del que s’esperen obligarà els bàndols rivals a unir-se contra un nou i desconegut adversari. Hauran de deixar de banda l’odi mutu i així evitar convertir-se en infectats.

MUERTE EN EL NILO

EUA 2022. Dir. Kenneth Branagh. Amb Kennet Branagh i Gal Gadot. Drama. Tornen les perquisicions del cèlebre detectiu Hércules Poirot. Aquesta vegada, durant un viatge en creuer pel Nil, Poirot haurà d’investigar el misteriós assassinat d’una

jove hereva sense explicació aparent. Seqüela d’Assassinat a l’Orient Express (2017) i adaptació de la novel·la Mort al Nil (1937), d’Agatha Christie.

THE BATMAN

EUA 2022. Dir. Matt Reeves. Amb Robert Pattinson, Zoë Kravitz i Paul Dano. Acció. Cada nit Bruce Wayne s’emmascara en la identitat de Batman per submergir-se en les profunditats de Gotham City. En la seva lluita contra el crim únicament compta amb el suport d’Alfred Pennyworth i l’ajuda del tinent James Gordon, dins d’una blindada xarxa de corrupció policial. Un nou assassí posa la mirada en alguns dels ciutadans de Gotham i crea una sèrie de sàdiques maquinacions que, mitjançant un rastre de pistes en forma de trencaclosques, portaran Batman per un camí turbulent i despietat. En el seu viatge cap a la venjança, el Cavaller Fosc es toparà amb Selina Kyle –àlies Catwoman–, Oswald Cobblepot –àlies El Pingüí–, Carmine Falcone i Edward Nashton –àlies Enigma–. Entre ombres i llums, Batman haurà de forjar aliances amb alguns d’ells per fer justícia i posar fi a l’abús de poder que tant assola a la ciutat de Gotham.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Destino a Brighton	-	18.00 i 22.00	18.00 i 21.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Il Turco in Italia (Òpera)	-	18.00 (VOSE)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Escape Room: la pel·lícula	-	18.00 i 20.30	17.00 i 19.30	21.00
TORELLÓ		Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
El Casal	Sis dies corrents	-	-	-	21.00 (Cicle Gaudí)
VIC		Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Espai ETC	Trash, la llegenda de la (...)	-	17.00	-	-
	Espíritu sagrado (VOSC)	-	-	20.00 (Cineclub Vic)	-
	Història potencial de Francesc (...)	-	-	-	19.00 (Pantalla oberta)
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge		De dilluns a dijous
Sucre	Cyrano	18.10, 20.30 i 22.25	15.50, 18.10, 20.30 i 22.25		17.40 (dj.), 19.00 (dl. a dc.) i 22.00
	Escape Room: la película (cat.)	17.45 i 22.50	15.30, 19.10 i 22.50		17.45 i 22.00
	Malnazidos	20.55 i 22.45	15.45, 17.15, 20.55 i 22.45		18.05, 20.05 i 22.00
	Sis dies corrents	17.40	17.35		19.20
	Patriarcado el organismo	-	-		20.30 (dj.)
	Libertad	19.30	19.15		20.00

The Batman	18.30, 19.30 i 21.45	11.20 (dg.), 11.30 (dg.), 11.35 (ds.), 16.15, 18.30, 19.30 i 21.45	18.00, 19.30 i 21.15
The Batman (VOSE)	19.20 i 21.30	19.00 i 21.30	21.00
Competencia oficial	21.00 i 22.55	21.00 i 22.55	22.00
Ainbo. La guerrera (...) (cat.)	17.40 i 19.20	11.55 (dg.), 15.00, 17.40 i 19.20	17.35
Tros	22.50	22.50	20.20
Muerte en el Nilo	18.30	16.40	17.45
Cásate conmigo	22.35	22.20	-
Uncharted	17.40 i 20.00	11.50 (dg.), 15.55, 17.40 i 20.00	18.05 i 21.20 (dl. a dc.)
¡Canta! 2	17.25	11.25 (ds.), 11.55 (dg.) i 15.35	17.15
¡Canta! 2 (cat.)	-	11.40 (dg.)	-
Spider-Man No Way Home	-	11.25 (dg.)	19.15
Encanto	-	11.35 (dg.) i 15.15	-

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	Tailor	20.00	20.00	19.00	-
	Jo ballo	-	18.00	-	-
	Sis dies corrents	-	-	-	20.00 (Cicle Gaudí)

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Escape Room: la película	18.00	16.30, 18.15, 20.00 i 21.45	16.30, 18.15 i 20.00	17.00, 18.45 i 20.30

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Edison	El triunfo	19.00 (VOSE)	18.00 i 20.30 (VOSE)	19.00 (VOSE)	-	-
	Sis dies corrents	-	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-
	The Medium	-	-	-	-	20.00 (VOSE) (Fantàstik)

GRANOLLERS		De divendres a dijous
Ocine	Super... ¿Quién?	16.15
	The Batman	18.00 i 21.15 / 19.45 / 18.30
	The Batman (Atmos)	17.00 i 20.15 (dj. VOSE) / 15.50, 19.00 i 22.10
	BTS Permission to Dance on Stage	9.45 (només dissabte)
	Jackass Forever	16.30 i 18.30 / 22.30
	Malnazidos	20.30 i 22.30 / 15.50 i 18.00
	Uncharted	16.00, 18.15 i 20.20
	¡Canta! 2	16.10 i 18.15
	Cásate conmigo	20.20
	La abuela	22.30
	Ainbo. La guerrera del Amazonas	16.15 i 18.00
	Competencia oficial	16.30
	Spider-Man No Way Home	18.45
	El método Williams	21.30
	Muerte en el Nilo	20.00 i 22.30 / 17.00
	Cyrano	19.30 i 22.00
	Mamá o papá	16.30
	El buen patrón	21.45

SANT CELONI		Divendres	Dissabte i diumenge	Dimecres
Ocine	Malnazidos	17.45, 20.00 i 22.30	16.00, 18.15, 20.30 i 22.45	18.00, 20.15 i 22.30
	La dea fortuna (V.O.)	20.00	-	-
	Ainbo. La guerrera del Amazonas	18.00	18.00	18.00
	Competencia oficial	22.15	22.15	22.15
	The Batman	18.00, 20.30 i 21.30	16.00, 17.00, 18.15, 20.30 i 21.30	18.00, 18.45, 21.15 i 22.00
	Muerte en el Nilo	18.00	19.45	19.45
	Uncharted	19.00 i 21.30	19.15 i 21.30	19.00 i 21.30
	Ainbo. La guerrera (...) (cat.)	-	16.15	-
	¡Canta! 2	-	16.00	-

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORITZONTALS: 1. Incendi facial d'origen emocional i greus conseqüències cromàtiques / 2. Despullo el jugador com una gallina. Cridar a la memòria / 3. Zero a l'esquerra. Del món no espera sinó reconeixement del seu talent. Conill no comestible / 4. Barret sobre la u. El de la ciutat, antic, i el d'en Rossi nou / 5. Enemics de Regar els Lliris. Estampada en relleu, la samarreta / 6. Tenalla (en alfabet d'Aràbia?). Faci via per l'altra banda / 7. La vila, malmesa per un passeig. Antic funcionari judicial amb vel·leitats actors / 8. I això és el que havia de fer, comportar-se com a tal. Gatet d'ulls maetlladets / 9. No acaba de fer el pes. Caminant de ciutat. Per pioc li falta poc / 10. El temps que fa, i que feia a Valldoreix. Ben maridada i mal col·locada / 11. Cap de trons. Resident per accident en una illa deserta. Heus-lo aquí / 12. Obtingué de nou el mateix candidat. Cuc que ni a acèfal arriba / 13. Anàtids de cos deforme. Invertit i tot, és d'allò més tendre i carinyós.

VERTICALS: 1. Sembla un altre cuc, però és un vers llarg i un de curt. Tub electrònic per produir vapor de tro / 2. Vores del Nil. Gladiador que lluitava fent el pi. Queixalada final a l'espetic / 3. Pintat de color d'òxid, com el bon xampany. NNN / 4. Bosc que no falta a cap comarca. De la navegació que es practicava al Mississipi / 5. Vaca tan jove que té problemes d'autoafirmació. Si van avall són més a prop de la mar / 6. Pilota a l'olla. La reina de les línies temporals. De'n Figo al fogó / 7. Que alegre, car porta letícia. Conducte d'introducció digital per a exploració nasal / 8. Amics del Vent i l'Oratge. Cop de vent prop de la cala mallorquina. Surt guanyant amb el substitut / 9. No cal enviar-la a la merda, sol anar-hi tota sola. El nap-buf de casa fent la vertical / 10. Estan en Cobntra. Falgueres d'allò més radiants. Continuen Estant-hi / 11. Pescador que arrodoneix el jornal completant cabassos. La lletra preferida d'en Borges / 12. Farà companyia al mag per tota l'eternitat. No és la comarca de la Mònica l'actriu ans del gotim.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

	5						4	2
	3					6	5	8
	8	6	2			7		3
8		2	5			3		7
7	6							5
		5		6				9
					5	9	2	
	7	1				8		6
	2		6		8			

Dificultat: difícil

	9				1	6	7	8
					4			3
3	6			7	2			
5	8	9				7		6
		7	6					
	3						5	
								9
2	4				7	8		
9		1	2				3	7

SOLUCIONS

3	2	9	6	1	8	5	7	4
5	7	1	4	2	9	8	3	6
6	4	8	3	7	5	9	2	1
4	1	5	7	9	3	2	8	6
7	6	3	9	8	2	4	1	5
8	9	2	5	4	1	3	6	7
1	8	6	2	5	4	7	9	3
2	3	4	1	9	7	6	5	8
9	5	7	8	3	6	1	4	2

Dificultat: difícil

9	5	1	2	8	6	4	3	7
2	4	3	1	9	7	8	6	5
8	7	6	3	4	5	1	2	9
6	3	4	7	1	8	9	5	2
1	2	7	6	5	9	3	8	4
5	8	9	4	2	3	7	1	6
3	6	8	9	7	2	5	4	1
7	1	5	8	6	4	2	9	3
4	9	2	5	3	1	6	7	8

Dificultat: mitjana

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	E	N	R	O	J	O	L	A	M	E	N
2	P	L	O	M	O	E	V	O	C	A	R
3	V	A	N	I	T	O	S	N	U		
4	D	I	E	R	E	S	I	C	A	S	C
5	E	R	L	A	D	A	G	O	F	R	A
6	A	L	F	A	B	I	A	I	V		
7	V	I	A	L	T	U	A	R	I		
8	A	C	T	U	A	R	X	I	N	E	T
9	P	E	I	A	N	A	N	T	I		
10	O	R	E	I	G	A	D	A	S	A	C
11	T	N	A	U	F	R	A	G	L	O	
12	R	E	L	E	G	I	A	C	E		
13	O	C	S		S	O	U	T	C	E	F